

Overweging bij Handelingen 15, 1-2.22-29 en Johannes 14, 23-29

Hoe kun je een goede christen zijn? Wat moet je daarvoor doen en laten? Daarover wordt ruzie gemaakt door de eerste groepjes volgelingen van Jezus in de tekst die we lezen tijdens de eerste lezing. Zijn allereerste leerlingen waren Joden – logisch, want praktisch alle mensen in Judea waren Joods en Jezus zelf ook. En zij hielden zich automatisch óók aan de Joodse regels en voorschriften, zoals de besnijdenis. Maar nu een aantal apostelen op missie is gegaan en Paulus ook in andere landen mensen bij elkaar heeft gebracht die zich geraakt voelen door de boodschap van Jezus, rijst er opeens een nieuwe vraag: kunnen deze nieuwe volgelingen, veelal Grieken en Romeinen en andere niet-joden, zich zomaar christen noemen? Moeten zij niet ook de joodse gebruiken volgen, en zich laten besnijden? Wanneer horen ze erbij?

Wanneer hoor je erbij? Dat is de wezenlijke vraag, en het is een vraag die vandaag de dag niet minder relevant is dan toen. Want als je bedenkt dat steeds meer mensen eenzaam zijn, dat steeds meer jongeren psychische problemen hebben omdat ze bezwijken onder de druk van een maatschappij die zelfredzaamheid, presteren en 'het beste uit jezelf halen' tot een nieuwe heilige drie-eenheid heeft gemaakt, dan is het geen wonder dat steeds meer mensen depressief worden en het gevoel hebben nergens bij te horen, niet goed genoeg te zijn.

Paulus en de apostelen besluiten – na een stevig debat, dat wel – dat het niet hoeft, die besnijdenis, net zo min als het volgen van de hele uitvoerige joodse wet met al zijn regeltjes en bepalingen. "*We geloven dat we alleen door de genade van de Heer Jezus Christus gered kunnen worden*", is het argument voor dat besluit. Een beetje protsige woorden, maar de betekenis is belangrijk: wij hoeven het niet zelf te doen, je

hoeft Gods liefde niet te verdienen – die word je geschonken, zomaar. Het enige wat de nieuwe christenen moeten doen, zo wordt de brief afgesloten, is zich onthouden van offervlees, van vlees met bloed. Waarom? Omdat dat de centrale elementen zijn van hun oude religie, waarmee ze willen breken. Als je een nieuwe weg wilt gaan, moet je soms een poosje rigoureuus uit de buurt van de oude blijven. Als je minder op social media wilt zitten, kan het verstandig zijn om die telefoon gewoon eens helemaal uit te zetten. En verder ben je goed zoals je bent.

Jezus zelf zegt het in de evangeliëlezing zó: *Als iemand Mij liefheeft zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem nemen.* Anders gezegd: Als je mij lief hebt, zal mijn Vader je liefhebben. En als je mij liefhebt, zul je automatisch volgens mijn woorden willen leven. Welke woorden zijn dat dan? Als een schriftgeleerde aan Jezus vraagt wat volgens hem het belangrijkste gebod is in de joodse wet, antwoordt Jezus door te zeggen: *“Heb God lief met heel je hart, met heel je ziel en met heel je verstand. Dit gebod is het eerste en het belangrijkste. Het tweede gebod komt op hetzelfde neer: heb je naaste lief zoals jezelf.”*

Het gaat in de wet dus blijkbaar vooral om de liefde. De wet is er niet om jezelf te bewijzen, of omdat God graag moeilijke regels oplegt aan mensen, of omdat je zo aan de hele wereld kunt laten zien hoe vroom je bent. Nee, de wet is een oefening in liefde. Een oefening in de eeuwige strijd die ieder mens kent: de strijd met de stemmen in jezelf die roepen dat het in je leven eigenlijk alleen om jou draait. Dat je de ander vóór moet zijn, dat je je eigen belang veilig moet stellen omdat een ander er anders mee aan de haal gaat. Het leven als een wedstrijd waarin jij als winnaar uit de bus moet komen. Het zijn, ten diepste, de stemmen van de angst. En die worden gevoed door een maatschappij die zegt dat je moet slagen in het leven, en dat dat ook nog eens je eigen verantwoordelijkheid is.

Hoe kun je een goede christen zijn? Wanneer mag je meedoen? Dat was de vraag die de eerste leerlingen zich stelden. In onze tijd is die vraag veranderd in: waarom zou je überhaupt een christen willen zijn? Waarom zou je je kind laten dopen? In die kerk met haar misbruik en haar ouderwetse moraal? Wat valt daar nou te halen? Misschien wel omdat het een van de weinige plekken is waar mensen iedere week samenkomen om zich te oefenen in liefde. Een plek waar niet telt wat je hebt bereikt of hebt gepresteerd, maar waar je gewoon mag zijn wie je bent. Omdat dat goed genoeg is. Een plek waar de zachte krachten worden genoemd en aangemoedigd. Een plek van rust en ruimte. Leer luisteren naar wat God van je vraagt. Zorg goed voor jezelf. Zorg even goed voor de ander, want die is net als jij. Welkom, Adam. We hopen dat je je thuis zult voelen.

Liesbeth Jansen